

Doç. Dr. C.
Coşkun
Küçüközmen

coskun.kucukozmen@ieu.edu.tr

Finansal istikrar kurulu Tokyo toplantısı

Finansal İstikrar Kurulu (Financial Stability Board, FSB) 10-11 Ekim tarihlerinde Tokyo'da toplandı. Yapılan toplantıda küresel finansal sistemi etkileyen kırılabilirlikler ve küresel finansal sistemin güçlendirilmesine ilişkin çalışmalarda alınan mesafe tartışıldı. İlgili taraflarca hazırlanan ve toplantıda ele alınan raporların önümüzdeki birkaç hafta içinde yayınlanacağı ifade ediliyor.

FSB'nin kuruluşu 1999 yılına kadar uzanmakta. Bu tarihte G-7 üyesi ülkelerin girişimleriyle üye ülkeler arasında bilgi paylaşımı ve işbirliği yoluyla uluslararası finansal istikrarın geliştirilmesi ve istikrara katkıda bulunması amacıyla oluşturulan bu platform bir süre "Finansal İstikrar Forumu" (FSF – Financial Stability Forum) adı altında faaliyet göstermiştir. Yetkileri arttırılmak suretiyle 2009 yılında Finansal İstikrar Kurulu'na dönüştürülen FSF bugün başta IMF olmak üzere bir çok

kuruluşla finansal ve makroekonomik risklerin önceden tespitine ve önlenmesine ilişkin çalışmalar yapmaktadır. Forum, temel misyonunu küresel finansal sistemin kırılabilirliklerinin belirlenmesi ve bunların bertaraf edilmesine yönelik faaliyetler yoluyla ilgili taraflar arasında koordinasyon ve bilgi paylaşımının sağlanması olarak belirlemiştir. FSB, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu toplam 24 ülke, 6 uluslararası kurum (IMF, ECB, BIS, EC, OECD ve Dünya Bankası) ve 6 uluslararası standart belirleyici kurumdan (BCBS, CGFS, CPSS, IASB, IASB ve IOSCO) oluşmaktadır. Sekreteryası Basel'de BIS bünyesinde bulunan FSB'nin şu anki başkanlığını Kanada Merkez Bankası Başkanı Mark Carney yürütmektedir.

Tokyo'da yapılan toplantıda ele alınan konuları yerimiz elverdiğince sizlere aktarmaya çalışacağım. Finansal Sistemdeki Kırılabilirlikler: Küresel krizin olumsuz etkilerinin yavaş yavaş kaybolmaya başladığı ve alınan önlemlerin meyvelerini verdiği ifade ediliyor. Ancak ihtiyatın asla elden bırakılmamasını ifade eden FSB özellikle AB'deki durumun hâlâ tehlike içerdiğini ve başta bankaların sermaye ihtiyacı olmak üzere bilanço kalitesinde olası kötüleşmelere dikkati çekiyor. Vurgulanan bir diğer husus ise uluslararası bazda faaliyet gösteren bankaların faaliyet alanlarını tedricen küçülterek kabuklarına çekiliyor olmaları. FSB küresel entegrasyonun dağılması/bozulması için çaba göstereceğini de bu vesileyle ifade

etmiş. Sistemik Öne Sahip Finansal Kurumlar: FSB, sistemik öneme sahip yerel bankalar ile ilgili rapora son halinin verilerek yayınlanmasını kabul etti (örnek vermek gerekirse Türkiye'de aktif büyüklüğü bakımından ilk sırada yer alan 2-3 banka gibi). Diğer taraftan küresel sistemik öneme sahip bankalara ilişkin raporun da güncellenerek Kasım ayında yayınlanmasını kabul ederken Uluslararası Sigorta Denetçileri Birliği'nin (IAIS) sistemik öneme sahip bankalara uygulanacak politika önlemlerine ilişkin metnin yayınlanmasını da kabul etti (bu yazının yazıldığı dakikalarda Basel Komitesi "sistemik öneme sahip yerel bankalar ile ilgili rapor"unu yayınladı).

Gölge Bankacılık: FSB, bankaların, gölge bankacılık kurumları olarak bilinen para piyasası fonları ile menkul kıymetleştirme, menkul kıymet işlemleri ve repo işlemleri ile ilgili kurumlarla işlem ve işigale ilişkin olarak mevcut düzenleyici altyapının güçlendirilmesine ve denetimin artırılmasına yönelik faaliyetlerin önemini vurguladı. FSB Kasım ayında bu konuya ilişkin bir tavsiye raporu yayınlayacağını duyurdu. Tezgâh Üstü Türev İşlemler Reformu: FSB piyasa altyapısının uygun olduğu ve G20'nin bu yöndeki taahhütlerini karşılamada bir sorunla karşılaşmadığı yönünde bir telkinde bulundu. Ancak düzenlemelere sınır ötesi alanlarda ne kadar uyulduğu yönündeki endişelerini dile getiren FSB, bu konudaki sorunların, çatışmaların ve istismara açık alanların 2012 yılı sonuna kadar belirlenmesine ilişkin çağrıda bulun-

du. Kamuya Bilgi Açıklama ve Muhasebe: Bu alanda bankaların üstlendikleri risklerin daha açık, net ve anlaşılabilir biçimde açıklanabilmesine ilişkin tavsiyeler tartışıldı ve hazırlanacak raporun önümüzdeki haftalarda kamuoyu ile paylaşılacağı ifade edildi. Diğer taraftan ABD mevzuatı ile AB mevzuatının birbirine yakınlaştırılması konusunda gelinen aşama değerlendirildi. Bu alanda halen ciddi farklılıklar ve uyumsuzlukların söz konusu olduğunu da biz not edelim. LIBOR ve diğer mali kriterler: FSB, Finansal Hizmetler Otoritesi, IOSCO, Avrupa Komisyonu ve Uluslararası Ödemeler Bankası da dahil olmak üzere üyeleri tarafından yürütülen çalışmaları değerlendirerek LIBOR oranının nasıl belirlenmesi gerektiğine ilişkin bir dizi üst düzey prensip geliştirme konusunu tartıştı.

LIBOR oranının kamu kesimi tarafından belirlenmesi hususunun gündemde olduğunu ifade edelim. Tüzel kişi tanımlayıcısı (LEI): İlginç bir başlık gibi gelebilir, ilginç olduğu kadar önemli bir konu. Konu, finansal işlemlerin taraflarının tanımlanmasına yönelik. Bu çerçevede "Düzenleyici Gözetim Komitesi" adı altında bir küresel yapının oluşturulması Mart 2013'te başlatılması öngörülen LEI için bir mihenk taşı niteliğinde. Basel-III Uygulamasının İzlenmesi: Bu konuda tüm üye ülkelerin Basel düzenlemelerini zamanında ve eksiksiz olarak uygulamaya geçirmeleri yönünde FSB'nin kararlılığı ifade ediliyor. Kredi Derecelendirme Kurumlarına Olan Bağımlılığın Azaltılması: FSB üyeleri

Kredi Derecelendirme Kuruluşlarının değerlendirilmelerine olan mekanik bağımlılığı azaltmak için kendi ilkelerinin uygulanmasını hızlandırmak amacıyla hazırlanan yol haritasının içeriğini tartıştı. Kasım ayında yapılacak G20 zirvesinde sunulacak yol haritası, söz konusu ilkelerin tam olarak uygulanmasını sağlamak için gerçekleştirilecek eylemleri tarihleri ile birlikte ortaya koymayı hedefliyor. Diğer iki hususu ise Bölgesel İstisna Grupları ve FSB'nin Kapasitesi, Kaynak ve Yönetimi. Değerli okuyucular, FSB son derece radikal kararların yanı sıra bu kararların uygulanmasında da yine muhafazakâr önlemler getirmeye hazırlanıyor.

FSB toplantısında ele alınan konuların hepsi önemli, iyi bir takip sürecini gerektiriyor. Sorunların çözümüne, alınan kararlara aktif katılımın sağlanamadığı bir konumda olmanın, orada bulunmanın ya da grupta yer almanın pek bir önemi kalmıyor. Ülkelere ve kurumlara düşen ev ödevleri hem çok, hem de çok zor. Giderek karmaşıklaşan bir ortamda faaliyet göstermenin maliyeti de artıyor. Nitelikli işgücü ya da başka bir ifadeyle nitelikli insan kaynağı önem kazanıyor. Küresel bir banka-finans dili konuşulmaya başlıyor, giderek karmaşıklaşan bir dil. Para-banka-finans konularında verilen derslerin içerikleri ile günümüzde yaşanan değişim ve gelişmeler arasındaki makas giderek açılıyor. Yakın gelecekte bu fark kolay kapanamayacak şekilde açılacak. Şimdiden durumu fark etmek ve ona göre önlem almak gerekiyor.